

İlkokul Öğrencilerinde Çeşitli Konjenital Malformasyonların Görülme Sıklığı

Doc. Dr. Tansel ÜNSALDI **

Dr. Neşet SAVAŞ *

Ö Z E T

Sivas il merkezindeki ilkokullarda belirli yaş (6-14) grubundan 17142 çocukta doğuştan üst ve alt ekstremitte anomalilerinin görülme sıklığı ve bunların kız, erkek dağılımı araştırıldı. Toplam 142 öğrencide (% 0.15) anomali tesbit edildi.

GENEL BİLGİLER

lerle açıklanmaya çalışıldı. Daha sonra, genlerdeki hatalardan meydana geldiği ve genetik kurallara göre anne ve babadan çocuklara geçtiği anlaşıldı (2).

1969 yılında Türk halkında doğuştan anomalilerin görülme sıklığını göstermek amaçlanarak, Say ve arkadaşları tarafından bir araştırma yapılmıştır (9). Sağlık hizmeti verdiğimiz Sivas il merkezinde Kayan ve çalışma arkadaşlarına kadar bu konu ile ilgili herhangi bir araştırma yapılmamıştır. Kayan bu bölgede 1979-1981 yılları arasında yeni doğan çocuklarda konjenital anomalilerin görülme sıklığını araştırmıştır (6).

Bizim çalışmamızda amaç, daha fazla ekstremitte anomalilerinin ortaya konulmasıydı.

ihmali, ilerde çok büyük deformitelerin gelişimine ve iş kaybına yol

** Cum. Üni. Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Trav. Kli. Öğretim Üyesi

* Sinop Devlet Hastahanesi, Ortopedi ve Trav. Mütahassısı.

açmaktadır. Bu yüzden toplumumuzdaki his ve erken tedavinin önemini eğitim ve çalışmalarımızda göstermemiz gereklidir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu araştırma Kasım 1981 - Haziran 1982 tarihleri arasında yapıldı. Bu süre içerisinde Sivas il merkezindeki 22 ilkokulun 17142 öğrencisinde doğuştan olan tüm anomalilerin sıklığı araştırıldı. Üst ve alt ekstremitte anomalilerinin görülme oranının içindeki yerleri vurgulandı. Araştırma için Sivas Valiliği ve Millî Eğitim Müdürlüğünden gerekli izin belgesi alındı.

Her okulun öğrencileri sınıflar halinde muayene edildi. Gerekli durumlarda öğrencilere röntgen filmi çektirildi. Çalışma sonuçları istatistik metodları ile değerlendirildi (12). Her öğrenci için bir anket formu düzenlendi. Öğrencinin özürü dolayısıyla tedavi gördüğü, gördüyse son değerlendirilmesi yapıldı.

BULGULAR

Öğrenciler 6-15 yaşları arasında olup Tüm olguların yaş gruplarına göre dağılımları Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1: Olguların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.

Yaş Grubu	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
6	150	0.87
7	2260	13.18
8	3457	19.87
9	3003	17.51
10	2829	16.50
11	2655	15.43
12	1892	11.61
13 +	896	5.21
Toplam	17142	

Araştırmamız kapsamındaki 17142 öğrencinin 24'ünde genel vücut anomalisi saptanmıştır. Görülme sıklığı % 0.14 olarak hesaplandı. Genel vücut anomalileri Tablo II'de izlenmektedir.

Tablo II: Genel

Anomaliler	Olgu sayısı	Kız	Erkek	Yüzde (%)
Tortikollis	3	3	—	% 0.017
Skolyoz	5	4	1	% 0,029
Makrosefali	1	2	1	% 0.017
Kifoskolyoz	3	1	—	% 0.005
Makrosefali	1			
Tavşan dudağı		1	—	% 0.005
Yarık damak	1	1	—	% 0.005
Pektus Karinatum	2	—	2	% 0.010
Pektus Ekskavatum	1	—	1	% 0.005
Şaşılık	7	4	3	% 0.035
Toplam	24	16	8	

Araştırmada üst ve alt ekstremitte anomalisi görülen öğrenci sayısı 118 olup bunların 12'ni üst ekstremitte anomalileri (% 10.1), 104'nü de alt ekstremitte anomileri (% 88.1) oluşturuyordu. İki öğrencide de maktaydı. Anomalilerin alt ve üst ekstremitelere göre dağılımı Tablo III'de görülmektedir.

Tablo III: Anomalilerin Üst ve Alt Ekstremitelere Dağılımı.

Anomaliler	Olgu Sayısı	Genel Populasyon Yüzdesi
Üst Ekstremitte	12 (% 10.1)	% 0.07
Alt Ekstremitte	104 (% 88.1)	% 0.60
Üst ve Alt Eks.	2 (% 1.7)	% 0.011
Toplam	118 (% 100)	% 0.68

14 üst ekstremitte anomalisinin 2'ni (% 14.28) doğuştan yüksek skapula, 2'sini (% 14.28) doğuştan radius başı çıkığı, 3'ünü polidaktili (% 21.4), 2'sini sindaktili (% 14.28), 4'ünü brakidaktili 1'ini tam adaktili (% 7.1) oluşturuyordu. Üst ekstremitte anomalilerinin dağılımı Tablo III'de görülmektedir.

Tablo III: Üst Ekstremitte Anomalilerin Dağılımı

Üst. Eks. Anoma.	Olgu Sayısı		İki Taraflı	Toplam	Genel popu- lasyon Yüz.
	Sağ	Sol			
Doğ. Yüksek Skapula	1	1	—	2	% 0.011
Doğ. Radius Başı Çı.	—	1	1	2	% 0.011
Polidaktili	2	—	1	3	% 0.017
Sindaktili	1	—	1	2	% 0.011
Brakidaktili	—	—	4	4	% 0.023
Tam Adaktili	1	—	—	1	% 0.005
Toplam	5	2	7	14	% 0.005

106 alt ekstremitte anomalisinin 38'ni doğuştan kalça çıkığı (ayak (% 9.43), 6'nı polidaktili (% 5.66), 4'ü doğuştan digitus minimus varus (% 3.77), 32'i sindaktili (% 30.18), 8'i doğuştan metatarsus varus (% 7.54), 5'i doğuştan 1c'i metatars kısalığı (% 4.71), 1'i brakidaktili (% 0.94) teşkil etmektedir. Alt ekstremitte anomalilerinin dağılımı Tablo IV'de görülmektedir.

Tablo IV: Alt Ekstremitte Anomalilerinin Dağılımı

Alt Eks. Ano.	Sağ	Sol	İki Taraflı	Toplam	Genel Popu- lasyon Yüz.
D.K.Ç.	15	14	9	38	% 0.22
D. Koksı Vara	—	1	1	2	% 0.01
D. Çarpık ayak	2	4	4	10	% 0.05
Polidaktili	3	2	1	6	% 0.03
D. Digitus Min. Var.	—	3	1	4	% 0.02
Sindaktili	7	9	16	32	% 0.18
D. Metatar. Varus	2	3	3	8	% 0.046
D. 1'i Metatars Kıs.	1	—	4	5	% 0.03
Brakidaktili	—	1	—	1	% 0.005
Toplam	30	37			

TARTIŞMA

Saptadığımız genel vücut anomalisi 24'dür. Bunların çoğunu şaşılık, skolyoz ve tortikolis oluşturmaktadır (Tablo 11).

Çalışma 17142 öğrenciyi kapsamaktadır. Bunlardan 118'de üst ve alt ekstremite anomalisi saptandı (% 0.68).

Kayan, 1979-1981 tarihleri arasında yeni doğanlarda doğuştan malformasyon insidansını % 3 olarak bulmuştur (6).

Öğrencilerden güvenilir bir tan anomali öğrencilerin anne ve baba arasındaki akrabalık durumu hakkında yeterli bilgi veremiyoruz. Say ve arkadaşlarının (9) yaptığı çalışmada doğuştan anomali çocukların % 5.7'i yakın akraba, % 15.7'i de uzak akraba evliliklerinden dünyaya geldikleri anlaşılmıştır.

En fazla gözlediğimiz ekstremite anomalileri, D.K.Ç. Sindaktili ve doğuştan çarpık ayak idi..

Doğuştan yüksek skapula, radius başı çıkığı anomalilerinin sıklıkla aile hikâyesi vardır. Yüksek skapula anomalisi sıklıkla diğer anomalilerle birlikte görülmesine karşın, serimizde gözlediğimiz 2 olguda (% 0.011) başka bir anomali yoktu. D. radius literatürde görülme sıklığı % 0.2 olarak ışmamızda bu oran % 0.011 bulduk. Bulduğumuz sonuç literatür oranlarına uymaktadır.

Polidaktili zencilerde, beyazlardan daha fazla görülür (9, 13). Siyah ırkta 258, beyaz ırkta 3958 doğumda bir görüldüğü bildirilmiştir (3. Segin ve Stark, New York Hastahanesinde, 10 yılda doğan bebeklerde görülme sıklığını 1/713 mızdan birinde polidaktiliye ilâve olarak sindaktili de eşlik etmekteydi.

Elde en sık rastlanılan sindaktili tipi ise orta ve yüzük parmaklarını birleştiren tiptir (5, 14). Ayakta ise en sık iki ve üçüncü parmaklar arasında görülür (9).

Doğuştan kalça çıkığı, toplumların bebek göre değişik oranlarda gözlenir. Barlow'un İngiltere'nin Salford yerleşim bölgesinde yaptığı bir araştırmada D.K.Ç. insidansının % 0.155, Von Rosen'in İsveç'in Malmö şehrinde yaptığı araştırmada % 0.17 bulunduğu bildirilmiştir.

Rocord ve Edwards'ın bu oranı % 0.61 bulunduğu yayınlanmıştır (5, 8, 12). Türkiye'de yapılan insidans çalışmaları ise bu anomalinin % 0.1-0.5 arasında olduğunu göstermiştir (8, 14). Bayındır ve Özdemir ülkemizde bu oranın % 0.2-0.4 arasında olduğunu bildirmişlerdir (4). Bizim araştırmamızda doğuştan kalça çıkığı sıklığı % 0.22 olarak bulundu. Literatürde, çeşitli araştırmalarda kızlarda, erkeklerden 5 - 10 defa daha fazla görüldüğü vurgulanmıştır (4, 7, 14). Bizim ol-

gularımızda kızlarda 3.2 kat daha fazla idi. Sol yerleştiği yazılmıştır (12). Bizim olgularımızda bir fark bulunamadı.

Saptadığımız, 38 D.K.Ç. olgusundan sadece 8'ne tedavi uygulanmıştı (% 21). Bunlardan ikisi erken konservatif, altısı cerrahi tedavi görmüştü. Bu durumda 30 olgunun % 78.9'unun hiçbir tedavi görmediği anlaşılmıştır. Bu sonuç D.K.Ç.'nin ihmal edilmiş bir sorun olduğunu göstermektedir.

Bulduğumuz doğuştan çarpık ayak görülme sıklığı (teratüre göre düşüktür. Olguların biri hariç cerrahi tedavi gördükleri anlaşılmıştır. Bu durum bize konservatif tedavinin yetersiz veya geç yapıldığını göstermektedir.

Say ve arkadaşları, doğuştan metatarsus varus görülme oranını % 0.09 olarak bulmuşlardır (9). Çalışmamızda bu oran rak bulunmuştur.

SONUÇ

Çalışmamızda 8029 kız, 9113 erkek olmak üzere toplam 17142 öğrenci muayene edilmiştir. Anomalili öğrenci sayısı 142 olup % 0.15'ini kapsamaktadır.

Bu araştırma ile ülkemizde doğuştan anomalili çocukların tedavisinin ihmal edildiği gözlemlenmiştir.

S U M M A R Y

17142 primary school students with 6 - 14 years of age were examined for the incidence and sex distribution of upper and lower extremity anomalies. Various anomalies were detected in 142 (0.15 %).

K A Y N A K L A R

- 1 — Almquist, E., Gordon, L. H. and Blue, A. I.: Congenital Dislokasyon of Head The Raclus. J.B.J.S., 51-118, 1965.
- 2 — Altav, H.: Ortopedi Konjenital Deformiteler, Nur Ofset, 1974.
- 3 — Bayes, J.H.: Bunnell's Surgery of The Hand. 5th ed. J.B. Lippincott Company, Philadelphia, Toronto, 1970.
- 4 — Bayındır, Ş., Özdemir, N.: 1961 - 1968 Yıllarında topedi Bölümüne Gelen Doğuştan Kalıcı Çıkığı Vakaları. Çocuk Sağlığı ve Hast. Dergisi 12-3, S-191, Temmuz 1969.

- 5 — Sampbell, Orthopaedics, Editors: Grenshaw A.H. Edmovon S.A., Sixth Edition, V. (1, 2), Saint Louis The C.V. Mosby Company, 1980.
- 6 — Kayan, A.: 2564 Yeni Doğan Bebekte Çeşitli Konjenital Malformasyonların Görülme Sıklığı, Uzmanlık Tezi, Sivas 1981.
- 7 — Melterz W., M. D., Facs: Ortopedics, Volume, (1-2), Hagerstawn, Maryland-Newyork-London, 1975.
- 8 — Özdemir, N.: Doğuştan Kalçı Çıkığıında Genetik Türk Ortopedi ve Travmatoloji Kongre Kitabı S. 55, 1978.
- 9 — Say, B.: Türk Halkında Çeşitli Konjenital Malformasyonların Görülme Sıklığı, Hacettepe Üniversitesi Yayınları No-C-12, 1971.
- 10 — Sesgin, M. Z., Stark, R.B.: The Incidence of Congenital Defects Plas. constr. Surg., 27: 161, 1961.
- 11 — Tacdjian. M. O.: Pediatric Ortopedics, W.B. Saunders Co., Philadelphia-London-Toronto, Volume 1-2, 1972.
- 12 — Tümer, Y. Doğuştan Kalçı Çıkığı, Türkiye Klinikleri Dergisi, Cilt-2, Sayı-1, S. 78, 1982.
- 13 — Tunçbilek, E.: Çeşitli Yönleri ile Çocuklarda Polidaktilli, Doçentlik Tezi, H.Ü.T.F. Çocuk Sağlığı Enstitüsü, 1972.
- 14 — Türek, L.S.: Ortopedi İlkeleri ve Uygulamaları, Çeviri Editörü Dr. Ege, R. 1980.